

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Filipa Dienstbiera a soudců JUDr. Tomáše Langáška, a Mgr. Veroniky Baroňové v právní věci žalobce: **A. N.**, zastoupen JUDr. Petrem Novotným, advokátem, sídlem Archangelská 1, Praha 10, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 2. 2020, č. j. OAM-776/ZA-ZA11-VL13-2019, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 1. 9. 2020, č. j. 1 Az 25/2020 – 28,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci a řízení před krajským soudem

[1] Žalobce požádal dne 28. 8. 2019 o udělení mezinárodní ochrany. Uvedl, že je státním příslušníkem Republiky Uzbekistán, v České republice pobýval dlouhodobě od roku 2008, naposledy s vízem za účelem strpění pobytu na území. V roce 2017 požádal o dlouhodobý pobyt a o zaměstnaneckou kartu, ale jeho žádostem nebylo vyhověno; po konečném zamítnutí obdržel výjezdní příkaz na 60 dní s platností do 8. 9. 2019.

[2] Při pohovoru žalobce uvedl, že v průběhu pobytu v České republice dvakrát vycestoval do Uzbekistánu, poprvé kvůli svatbě v roce 2015, podruhé v roce 2016, aby navštívil manželku a rodinu. V Uzbekistánu žije kromě manželky a rodičů ještě jeho pět bratrů. Nyní se obává návratu do vlasti, neboť režim v Uzbekistánu je nedemokratický. Při obou návštěvách Uzbekistánu ho vždy kontaktovala státní bezpečnostní služba a požadovala informace o občanech Uzbekistánu v České republice a o jejich aktivitách. Při poslední návštěvě navíc státní bezpečnostní služba požadovala, aby jim na sebe předal kontakt. Při pohovoru mu odebrali pas, který mu vrátili až po sdělení telefonního čísla. Protože uvedl neexistující telefonní číslo, navštívila státní bezpečnostní služba s toutéž žádostí i jeho rodiče; číslo se jim získat nepodařilo. Od té doby ani jeho ani členy rodiny nikdo nekontaktoval. Dále uvedl, že nikdy nebyl členem žádné politické strany ani organizace a nebyl nijak politicky aktivní. O mezinárodní ochranu požádal až v roce 2019 proto, že do té doby měl legální dlouhodobý pobyt.

[3] Rozhodnutím uvedeným v záhlaví Ministerstvo vnitra zamítlo žalobcovu žádost o mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“).

[4] Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce dne 28. 5. 2020 žalobu k Městskému soudu v Praze a namítal, že splňuje přinejmenším podmínky pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu. Městský soud žalobu rozsudkem ze dne 1. 9. 2020, č. j. 1 Az 25/2020 – 28, zamítl. Konstatoval, že žalobce neuvedl relevantní důvod, proč by měl mít v případě návratu do země původu problémy. Žalobce neměl žádný problém se státními orgány, vyjma pohovoru se státní bezpečnostní službou v roce 2016, kdy uvedl neexistující telefonní číslo. Po neúspěšné snaze získat číslo od jeho rodičů jej ani nikoho z rodiny státní bezpečnostní služba dál nekontaktovala. Žalobce ani jeho rodina nejsou politicky aktivní; do České republiky vycestoval za prací. Soud přitom vzal za hodnověrné, že v obecné rovině se od konce roku 2016 situace v Uzbekistánu díky reformám nového prezidenta Šavkata Mirzijojeva zlepšuje, jak vyplynulo z Informace Ministerstva zahraničních věcí České republiky ze dne 22. 11. 2017, č. j. 119896/2017-LPTP, týkající se výjezdu ze země, pobytu v zahraničí a návratu státních občanů Uzbekistánu do vlasti. Zohlednil, že i Nejvyšší správní soud tuto informaci posoudil jako aktuální a dostatečnou. Dle této informace sice uzbecká vláda pohyb svých občanů bedlivě sleduje, ale ekonomičtí migranti ani neúspěšní žadatelé o mezinárodní ochranu obvykle nečelí po návratu do vlasti problémům ze strany státních orgánů (vyjma administrativních potíží při novém pokusu o vycestování). Žalobce nepředložil žádná konkrétní tvrzení, proč by mu i po změně poměrů v Uzbekistánu mělo hrozit nebezpečí vážné újmy. Stejně tak obecný poukaz na špatnou ekonomickou situaci v zemi původu není důvodem pro udělení doplňkové ochrany.

II. Kasační stížnost

[5] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal proti rozsudku městského soudu kasační stížnost. Namítal, že rozsudek městského soudu je nezákonný, protože závěry soudu nemají oporu ve spisu, a nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů, protože soud se opomenul vypořádat se všemi důvody žádosti o mezinárodní ochranu. Soud opomenul jasně prezentované obavy stěžovatele z návratu do vlasti, kde panuje diktátorský a nedemokratický režim. Nelze vyloučit, že by stěžovateli v případě návratu hrozilo uvěznění, mučení či nelidské a ponižující zacházení. Je proto přesvědčen, že splňuje přinejmenším důvod pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu, a to z důvodu vážného ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu panujícího diktátorského, nedemokratického režimu v jeho domovské zemi.

[6] Žalovaný ke kasační stížnosti uvedl, že ji nepovažuje za oprávněnou a domnívá se, že jak jeho rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany, tak i rozsudek soudu byly vydány v souladu s právními předpisy.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[7] Po posouzení podmínek řízení shledal Nejvyšší správní soud kasační stížnost přípustnou, avšak nepřijatelnou podle § 104a odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), neboť svým významem podstatně nepřesahuje zájmy stěžovatele.

[8] V usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 39, Nejvyšší správní soud vyložil neurčitý právní pojem „*přesah vlastních zájmů stěžovatele*“. O přijatelnou kasační stížnost se dle výše citovaného rozhodnutí může jednat v následujících typových případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; (3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon; (4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

pokračování

[9] Stěžovatel ve své kasační stížnosti žádný důvod přijatelnosti netvrdil a soud *prima facie* nemá za splněný žádný z prvních tří popsanych případů. Stěžovatel nevzněl žádnou právní otázku, která by nebyla soudy již řešena nebo byla řešena rozdílně. Jádro jeho stížnosti totiž spočívá ve skutkové rovině případu; stížnost se opírá o nedostatečné zjištění skutkových okolností, nezohlednění jeho skutkových tvrzení a na to navazující nesprávné posouzení splnění podmínek pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu. Sám stěžovatel ale neuvedl žádné konkrétní skutkové okolnosti, se kterými by se žalovaný nevyrovnal a které by městský soud v přezkumu nezohlednil. Jeho tvrzení se omezila na obecnou obavu z nedemokratického režimu a špatnou ekonomickou situaci. Jediným konkrétním skutkovým tvrzením byly pohovory se státní bezpečnostní službou, druhý (a poslední) z roku 2016, který neměl následky. Na tomto místě je nutné připomenout, že je to především žadatel o mezinárodní ochranu, který je primárním zdrojem informací podstatných pro posouzení jeho žádosti (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 6. 2013, č. j. 9 Azs 1/2013 - 38).

[10] Nejvyšší správní soud rovněž neshledal v postupu městského soudu zásadní pochybení, které by mohlo vést k přijatelnosti kasační stížnosti. I důvod přijatelnosti kasační stížnosti pro zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele, je důvodem právním. Ve smyslu usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 39 se o zásadní právní pochybení v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud krajský (zde městský) soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu (a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu), nebo pokud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. Tak tomu, i s ohledem na povahu kasační námitky odvíjející se od skutkových zjištění, v daném případě nebylo.

[11] Městský soud přezkoumal postup žalovaného v mezích uplatněného žalobního bodu, tj. ve vztahu k neudělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu. Přitom hodnotil i skutková zjištění, ze kterých žalovaný vycházel, a skutková tvrzení stěžovatele. Jestliže stěžovatel brojí proti nesprávnému zjištění skutkového stavu, pak Nejvyšší správní soud ze dne 24. 4. 2019, č. j. 2 Azs 301/2018 – 37 konstatuje, že „*rozsaň a správnost zjištění relevantního skutkového stavu žalovaným je otázkou dokazování, které probíhá v každém řízení individuálně; z uvedené individuality pak plyne rozdílná relevance určitých dokazovaných skutečností pro následné právní posouzení, jež je projevem zde dominující zásady volného hodnocení důkazů.*“ Jinými slovy, dokazování se vždy bude odvíjet od konkrétních skutkových tvrzení konkrétního žadatele a jím uváděných specifických okolností. Skutečnosti uváděné stěžovatelem však byly obecné a nezakládaly důvody pro udělení doplňkové ochrany.

[12] Nejvyšší správní soud zároveň poukazuje na to, že skutkově obdobnými věcmi (týkajícími se problematiky postupu veřejné moci vůči občanům Uzbekistánu navracujícími se ze zahraničí a politické situace v Uzbekistánu po nástupu nového prezidenta Šavkata Mirzijojeva) se již zabýval. V usnesení ze dne 3. 10. 2018, č. j. 6 Azs 291/2018 - 25, shledal Informace Ministerstva zahraničních věcí ČR ze dne 22. 11. 2017 aktuální a dostatečné. K závěru o věrohodnosti informací dospěl soud opakovaně, o čemž svědčí např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 11. 2019, č. j. 3 Azs 81/2019 – 33; ze dne 23. 8. 2019, č. j. 3 Azs 133/2018 - 50, ze dne 4. 5. 2020, č. j. 10 Azs 410/2019 – 62 nebo ze dne 13. 5. 2020, č. j. 2 Azs 391/2019 – 32. Trend určitého uvolnění potvrzuje i pozdější Informace Odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra ohledně bezpečnostní a politické situace v Uzbekistánu ze dne 11. 2. 2019 nebo Informace Ministerstva zahraničních věcí ČR ze dne 7. 3. 2019, č. j. 102817/2017-LP1P, o situaci neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu a o návratu do vlasti po dlouhodobém pobytu v zahraničí. Naopak stěžovatel v nyní souzené věci neuvádí žádná konkrétní či specifická tvrzení opřená o konkrétní a aktuální důkazy, která by informace ministerstva zahraničních věcí či ministerstva vnitra rozporovala.

IV. Závěr a náklady řízení

[13] S ohledem na skutečnost, že stěžovatel žádný důvod přijatelnosti kasační stížnosti netvrdil a ani Nejvyšší správní soud *ex officio* žádný takový důvod nenalezl, nemohl soud dospět k jinému závěru, než že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Kasační stížnost proto podle § 104a s. ř. s. odmítl jako nepřijatelnou.

[14] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 3 věty první za použití § 120 s. ř. s. tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, protože kasační stížnost byla odmítnuta.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. října 2020

JUDr. Filip Dienstbier
předseda senátu